

Bollebozen

De column 'Hersenspinseel' wordt geschreven door Augustinus voor KBO-PCOB-Goes en verschijnt digitaal 2 x per maand

Weet u, beste vrouwelijke of mannelijke lezer, wat een bolleboos is? We horen dat woord vaak als aan een 'gewone' Nederlandse burger een moeilijk woord of begrip moet worden uitgelegd. Dan weten de geleerden niet hoeveel woorden ze moeten gebruiken om dat ene woord of onderwerp nader aan ons eenvoudige taal(on)kundigen uit te leggen. Een vloed van woorden wordt er dan over ons uitgestort, waarvan ook nog van je wordt verwacht dat je die uitleg ook begrijpt en snapt. Oftewel: dat je er met pet bij kunt.

De vrouw of man die zich daarmee bezighoudt, wordt vaak een Bolleboos genoemd. Een bekend voorbeeld daarvan is Marion Koopmans, de hooggeleerde vrouw die ons zovele avonden op de tv probeerde uit te leggen wat er met corona zich allemaal afspeelde, wat we ervan verwachten konden en wat er niet van bekend was. En dat laatste was heel wat, want zij wist het ook niet. Een dergelijke persoon wordt dan vaak een Bolleboos genoemd. Het is een zelfstandig naamwoord met de betekenis van wat betekent dat iemand ergens in uitmunt, een slimmerik is of een zeer intelligent persoon. Het woord komt uit het Jiddisi en is in de loop der jaren in het Nederlands verbasterd tot bolleboos. Terecht was die professor, doctor Marion Koopmans op het hoogtepunt van de coronapandemie bijna niet van het TV – scherm weg te slaan. Ook al niet omdat je een vrouw niet slaat. Deze hooggeleerde dame is nu typisch het voorbeeld van een bolleboos, die gewone Nederlandse mensentaal gebruikt om ons van haar kennis op de hoogte te brengen.

Voor die categorie mensen is ook een aparte naam aanduiding en wel die van Hoogleraar. Zo ene persoon wordt ook wel professor genoemd. En je hebt niet alleen gewone hoogleraren, maar ook nog Buitengewoon Hoogleraren.

Ik heb eens uitgevogeld hoeveel hoogleraren Nederland telt, maar dat is niet exact vast te stellen en ook niet in welke vakken of geleerdheden dat het geval is. Van die vakken heb ik eens geprobeerd bij te houden welke dat zijn, maar de om de benamingen en de inhoud van die vakken te begrijpen, moet je toch echt een 'bolleboos' zijn.

Maar laat ik eens wat van dergelijke vakken noemen en dan in kleine letter.

Je kunt Hoogleraar of Buitengewoon Hoogleraar zijn in o.a. Anatomie en Embryologie - Infectiepreventie - Chemie van de splijtstofcyclus - Corporate Governance – Cyber Warfare – Digitale technologie en Sociale verandering – Earth surface science - Ethiek van de Biomedische Innovatie - Farmaco epidemiologie - Fysiologie van inspanning en voeding - Gedragsbeïnvloeding – Geneeskunde – Hospicezorg - Integrale waterbouw - Integriteit - Joodse studies – Kerkgeschiedenis - Kernenergie - Klassieke talen - Klinische psychologie – Koloniale en postkoloniale geschiedenis - Landmeet- en waterpaskunde - Leverziekten – Medische microbiologie – Militaire operationele wetenschappen – Natuurkunde - Neurochirurgie – Neuropsychologie - Onderwijssystemen – Ouderengeneeskunde – Panteologie van gewervelden – Politieke theorie - Psychologie van het toezicht – Radiochemie - Reactortechnologie – Rechtsfilosofie – Scandinavistiek – Seksuologie – Sportpsychologie - Staatsrecht – (Stads)sociologie – Theologie en economisch denken - Transitiekunde en Duurzaamheid – Vaccinologie – Vasculaire geneeskunde - Veiligheid - Vergelijkende politieke wetenschap - Waardevol Werk en Christelijk Sociaal - Denken - Waterrecht - Zorgbestuur – Zorgfinanciën.

Kan het nog meer, zult u wellicht denken? Oh Jawel, maar dan hebben we een 'grotestadstelefoonboek' nodig om dat allemaal op te noemen.

Bollebozen. Ze zijn er in talloze aantallen en vakken. Bij de Bollebozen hoort niet de Bossche Bol. Dat is wel een bolleboos op zijn gebied, maar houdt het nooit lang vol om niet door ons ingenomen te worden.

En Boze Bollen bestaan er ook. Die worden geleid door een personage met een bolle kop waarin veel leugens zijn opgeborgen en zich in Moskou schuilhoudt. Hem kun je een bolleboos in het jokkebrokken noemen en is niet van onberispelijk gedrag. Heeft dat gezelschap ook een naam? Ja, maar die is het vermelden niet waard. Noem ze maar 'De Boze Bollen'.

Augustinus.